LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-11-09 Nr. G-11695

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 631 13112, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2026- Nr.

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), įvertinusi Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės 2026 m. spalio 7 d. teisės akto projekto dalykinio vertinimo pažymoje Nr. NV-2677 (toliau – Pažyma) pateiktus pasiūlymus ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. spalio 6 d. išvadoje Nr. NV-2662 (toliau – Išvada) pateiktas pastabas ir pasiūlymus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 31, 31^1, 31^2, 33, 34, 35, 41, 43, 44, 45, 49 ir 53 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1, 31^1 ir 41^3 straipsniais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektu siekiama:

1) patikslinti Aviacijos įstatymą dėl įpareigojimo rinkti saugos informaciją ir ją analizuoti (Įstatymo projekto 4 straipsnis ir 5 straipsnio 1 dalis);

2) papildyti ir patikslinti VšĮ Transporto kompetencijų agentūros (toliau – Agentūra) įgaliojimus (Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalis);

3) nustatyti aerodromų ir sraigtasparnių aikštelių tinkamumo naudoti pažymėjimų ir lauko aikštelių leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ir kitus esminius reikalavimus atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, pagal kurią asmens ūkinės laisvės ribojimai gali būti numatyti tik įstatymo lygmeniu (Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 ir 7 dalys, 7, 9 straipsniai ir 14 straipsnio 2 dalis);

4) patikslinti Aviacijos įstatymo nuostatas dėl pareigos skrydžių koordinatoriui, teikiančiam paslaugas išimtinai valstybės orlaivių, išskyrus krašto apsaugos sistemos institucijų naudojamus valstybės orlaivius, reikmėms, informuoti apie saugos reikalavimų pažeidimus jį paskyrusios institucijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį tos institucijos nustatyta tvarka (Įstatymo projekto 11 straipsnis);

5) patikslinti nuostatas, susijusias su licencijos vykdyti oro susisiekimą išdavimu (Įstatymo projekto 13 straipsnis);

6) suteikti įgaliojimus LTSA nustatyti aukščiamačio nustatymo reikalavimus vykdant skrydžius (Įstatymo projekto 14 straipsnio 3 dalis);

7) diferencijuoti reikalavimus kandidatams į aviacijos saugumo vadovus ir numatyti išimtį Agentūros patvirtintų vežėjų ir žinomų siuntėjų aviacijos saugumo vadovams, atsisakant reikalavimo turėti 1 metų darbo patirties aviacijos saugumo srityje (Įstatymo projekto 15 straipsnio 1 dalis);

8) suteikti įgaliojimus LTSA nustatyti reguliuojamo oro uosto atsargų tiekėjo statuso suteikimo tvarką atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2015/1998[1] pakeitimus (Įstatymo projekto 15 straipsnio 2 dalis);

9) įtvirtinti oro uostą valdančios įmonės pareigą taikyti technologines aviacijos saugumo priemones, siekiant sustiprinti prieigos kontrolę ir sumažinti neteisėto patekimo riziką, o taip pat naudoti pažangias technologijas kitoms civilinės aviacijos saugumo grėsmėms valdyti (Įstatymo projekto 16 straipsnis);

10) patikslinti nuostatas, susijusias su oro susisiekimo vykdymu (Įstatymo projekto 17–19 straipsniai);

11) patikslinti nuostatas dėl antžeminių paslaugų teikėjų ir savateikių patvirtinimo (Įstatymo projekto 20 straipsnis);

12) suteikti eksperimentinės kategorijos orlaivio tinkamumo skraidyti patikros inspektoriams įgaliojimus pratęsti eksperimentinės kategorijos orlaivių specialiųjų tinkamumo skraidyti pažymėjimų galiojimą (Įstatymo projekto 22 straipsnis);

13) įpareigoti bepiločių orlaivių valdytojus, vykdančius skrydžius virš 120 m, turėti identifikavimo įrangą (Įstatymo projekto 14 straipsnio 1 dalis);

14) spręsti valstybinės žemės, kurios reikia statiniams ir (ar) įrenginiams, skirtiems oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugoms teikti, statyti ir (ar) įrengti, taip pat esamų statinių ir (ar) įrenginių, skirtų oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugoms teikti, užimamos ir jiems eksploatuoti ir (ar) rekonstruoti reikalingos valstybinės žemės valdymo klausimą (Įstatymo projekto 6 ir 12 straipsniai);

15) padaryti kitus pakeitimus (papildyti Aviacijos įstatymo 3 priede pateiktą įgyvendinamų ES teisės aktų sąrašą, papildyti Aviacijos įstatymo 2 straipsnio 45 dalį nuorodomis į aktualius ES teisės aktus, padaryti kitus susijusius ir redakcinio pobūdžio pakeitimus).

Atkreiptinas dėmesys, kad, siekiant teisėkūros efektyvumo, teikiamas Įstatymo projektas parengtas sujungiant du Susisiekimo ministerijos parengtus Aviacijos įstatymo pakeitimo įstatymų projektus (Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 9, 31, 31^1, 31^2, 34, 35, 38, 41, 43, 44, 45, 49 ir 53 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 31^1 ir 41^3 straipsniais įstatymo projektą, TAIS Nr. 26-8392, ir Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 papildymo 11^1 straipsniu įstatymo projektą, TAIS Nr. 26-10019).

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 9, 31, 31^1, 31^2, 34, 35, 38, 41, 43, 44, 45, 49 ir 53 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1, 31^1 ir 41^3 straipsniais įstatymo projektas, TAIS Nr. 26-8392 (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) teiktas išvadoms gauti Aplinkos ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Konkurencijos tarybai, Lietuvos kariuomenei, Lietuvos transporto saugos administracijai, SĮ Šiaulių oro uostui, VšĮ Transporto kompetencijų agentūrai, AB Lietuvos oro uostams, AB „Oro navigacija“, Civilinės aviacijos asociacijai (CAVIA), Nacionalinei aviacijos asociacijai LAVIA, Lietuvos aeroklubui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) ir Lietuvos bepiločių orlaivių naudotojų asociacijai (LBONA).

Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, AB Lietuvos oro uostai ir AB „Oro navigacija“ pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymo projekto Nr. 1 neturėjo.

VšĮ Transporto kompetencijų agentūra darbo tvarka informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymo projekto Nr. 1 neturi.

Į Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Konkurencijos tarybos ir VSAT (Vidaus reikalų ministerijos išvados priedas) pateiktas pastabas ir

[1] 2026 m. vasario 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2026/449, kuriuo dėl tam tikrų išsamių priemonių bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1998.

pasiūlymus atsižvelgta.

Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos darbo tvarka teiktų pastabų dėl šiuo metu galiojančių Aviacijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatų taikymo būtina pažymėti, kad Reglamento (ES) 923/2012[2] priedo SERA.6005 dalies b punkto 1 papunktyje yra įtvirtinta galimybė oro navigacijos paslaugų teikėjui konkrečioje atsakiklio privalomo turėjimo zonoje (TMZ) nustatyti alternatyviąją tvarką: „*Visi skrydžiai, vykdomi oro erdvėje, kurią kompetentinga institucija priskyrė atsakiklio privalomo turėjimo zonoms (TMZ), turi turėti A ir C arba S režimais galinčius veikti SSR atsakiklius ir jais naudotis, nebent laikomasi kitų nuostatų, kurias tai konkrečiai oro erdvei nustatė oro navigacijos paslaugų teikėjas*.“ Galiojančios redakcijos Aviacijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 2 punktas oro eismo paslaugų teikėjui paveda įvertinti ir pripažinti, kokia kita identifikavimo įranga gali būti laikoma tinkama orlaiviui identifikuoti, kai jame nėra radiolokacinio atsakiklio. Įgyvendindama šią nuostatą, AB „Oro navigacija“ parengė generalinio direktoriaus įsakymą, pagal kurį radiolokaciniam atsakikliui alternatyvia identifikavimo įranga AB „Oro navigacija“ atsakomybėje esančioje Lietuvos Respublikos nevaldomoje oro erdvėje pripažįstama „*SafeSky*“ platformos oficialiai palaikoma įranga ir programėlės bei ADS-B siųstuvas. Pripažįstant įrangą atsižvelgiama į jos funkcinį ir techninį tinkamumą identifikavimo tikslui, įskaitant galimybę užtikrinti orlaivio matomumą viso skrydžio metu ir signalo priėmimo sąlygas. Taip pat būtina pažymėti, kad Įstatymo projektu nenustatomi atskiri bepiločiuose orlaiviuose naudojamos alternatyvios identifikavimo įrangos techniniai parametrai, jos įrengimo, montavimo ar žymėjimo reikalavimai. Įstatymo projekte taip pat nenurodomas atskiras subjektas ar procedūra, pagal kurią tokie detalūs reikalavimai turėtų būti nustatomi. Įstatymo projekte tik išplečiama dabar galiojanti teisinė konstrukcija, į ją įtraukiant bepiločius orlaivius ir paliekant įrangos tinkamumo pripažinimą oro eismo paslaugų teikėjui. Papildomai pažymėtina, kad bepiločiai orlaiviai, vadovaujantis Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) taisyklėmis, patenkantys į klases nuo C1 iki C6 ir bepiločiai orlaiviai, skaidantys specialiojoje kategorijoje pagal bendrus Europos Sąjungos standartus, privalo turėti tiesioginio nuotolinio identifikavimo (*Direct Remote Identification* (DRI) funkcionalumą, kuris būtent ir yra alternatyva atsakikliui ir suteikia galimybę jį identifikuoti skrendant.

Į Lietuvos transporto saugos administracijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta iš dalies, pastaba, į kurią neatsižvelgta, suderinta darbo tvarka.

Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomenė, SĮ Šiaulių oro uostas, Civilinės aviacijos asociacija (CAVIA), Nacionalinė aviacijos asociacija LAVIA, Lietuvos aeroklubas ir Lietuvos bepiločių orlaivių naudotojų asociacija (LBONA) atsakymų per nustatytą terminą nepateikė.

Dėl Teisingumo ministerijos pastabos, kurioje siūloma suvienodinti Aviacijos įstatymo 31 ir 31^1 straipsniuose nurodytus analogiškų veiksmų terminus, būtina pažymėti, kad šių terminų skirtumai numatyti atsižvelgiant į lauko aikštelių leidimų ir aerodromų ir sraigtasparnių aikštelių tinkamumo naudoti pažymėjimų išdavimo procedūrų skirtumus dėl šių statinių technologinių, įrengimo ir saugos reikalavimų sudėtingumo skirtumų. Lauko aikštelės yra supaprastintos infrastruktūros, todėl jų leidimų išdavimo procesas yra paprastesnis, užimantis trumpesnį laiką, nei aerodromų ir sraigtasparnių aikštelių tinkamumo naudoti pažymėjimų išdavimas, todėl šiam procesui tikslinga nustatyti trumpesnius procesų terminus. Dėl siūlymo tikslinti Aviacijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 2 punkte nuostatą, kad reikalavimus nustatys „*atitinkamos vidaus reikalų įstaigos vadovas*“, pažymėtina, kad analogiška formuluotė jau yra naudojama Aviacijos įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje. Taip pat pažymėtina, kad atsižvelgiant į tai, kad valstybės bepiločius orlaivius galinčių naudoti ar naudojančių įstaigų yra ne viena, nustatyti baigtinį sąrašą teisiškai būtų netikslinga. Taip pat Įstatymo projekte nurodyta nuostata yra universali ir apimanti visą valstybinį sektorių, kuriam netaikomi Reglamentu (ES) 1139/2018 ir jo įgyvendinamaisiais reglamentais nustatyti reikalavimai. Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamento (ES) 1139/2018 2 straipsnyje nurodoma, kad reikalavimai valstybės orlaiviams netaikomi, tačiau valstybė turi nustatyti atitinkamus nacionalinius reikalavimus.

[2] 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010.

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 papildymo 11^1 straipsniu įstatymo projektas, TAIS Nr. 26-10019, buvo pateiktas išvadoms gauti Aplinkos ministerijai, Finansų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Konkurencijos tarybai, Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT), Lietuvos savivaldybių asociacijai, VšĮ Transporto kompetencijų agentūrai, AB Lietuvos oro uostams, AB „Oro navigacija“.

Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Konkurencijos taryba, NŽT, AB Lietuvos oro uostai, AB „Oro navigacija“ minėtą įstatymo projektą suderino be pastabų.

Į Aplinkos ministerijos, Teisingumo ministerijos ir VšĮ Transporto kompetencijų agentūros išvadose pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta (atitinkamai patikslintas, papildytas Įstatymo projektas arba jo aiškinamasis raštas).

Į Pažymoje pateiktus pasiūlymus atsižvelgta. Į Išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta iš dalies. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta ar buvo atsižvelgta iš dalies, suderinti darbo tvarka.

Įstatymo projektas paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto nuostatoms, susijusioms su Reglamento (ES) 2025/20, Reglamento (ES) 2025/23 ir Tarybos direktyvos 96/67/EB nuostatomis, parengtos atitinkamos atitikties lentelės ir įkeltos į Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinę sistemą LINESIS.

Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į LTSA pateiktą informaciją ir pasiūlymus. Įstatymo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Oro transporto grupė (vadovė – Agnė Katkutė, tel. +370 673 58537, el. p. agne.katkute@sumin.lt), tiesioginės rengėjos – šios grupės patarėja Indrė Meironaitė-Gudaitienė (tel. +370 672 38737, el. p. indre.meironaite@sumin.lt), patarėja Vlada Žegunienė (tel. +370 660 31984, el. p. vlada.zeguniene@sumin.lt) ir patarėja Sigita Jurkšaitytė (tel. +370 687 59611, el. p. sigita.jurksaityte@sumin.lt)), ir Susisiekimo ministerijos Valstybės turto ir įmonių valdymo grupė (vadovė Roma Andruškevičienė, tel. +370 620 17580, el. p. roma.andruskeviciene@sumin.lt), tiesioginės rengėjos – šios grupės vyresnioji patarėja Jovita Razgutė (tel. +370 660 31977, el. p. jovita.razgute@sumin.lt) ir vyresnioji patarėja Indrė Bernotaitė (tel. +370 690 71347, el. p. indre.bernotaite@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 31, 31^1, 31^2, 33, 34, 35, 41, 43, 44, 45, 49 ir 53 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1, 31^1 ir 41^3 straipsniais įstatymo projektas, 21 lapas.
2. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 31, 31^1, 31^2, 33, 34, 35, 41, 43, 44, 45, 49 ir 53 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1, 31^1 ir 41^3 straipsniais įstatymo projekto lyginamasis variantas, 22 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 31, 31^1, 31^2, 33, 34, 35, 41, 43, 44, 45, 49 ir 53 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1, 31^1 ir 41^3 straipsniais įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
4. Aiškinamasis raštas, 21 lapas.
5. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 51 lapas.
6. Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
7. Atitikties lentelės, 13 lapų.
8. Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo pinigine išraiška skaičiuoklė.

Susisiekimo ministras Juras Taminskas

I. Meironaitė-Gudaitienė, tel. +370 672 38737, el. p. indre.meironaite@sumin.lt
V. Žegunienė, tel. +370 660 31984, el. p. vlada.zeguniene@sumin.lt
S. Jurkšaitytė, tel. +370 687 59611, el. p. sigita.jurksaityte@sumin.lt
J. Razgutė, tel. +370 660 31977, el. p. jovita.razgute@sumin.lt
I. Bernotaitė, tel. +370 690 71347, el. p. indre.bernotaite@sumin.lt